

Hallitus 3.10.2019
LIITE 1

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

AJONEUVOJEN KÄYTTÖ- JA YLEINEN TURVALLISUUSOHJE

Korvaa: Ajoneuvojen käyttö- ja yleinen turvallisuusohje
(yhtymähallitus 31.3.2011)

24.9.2019

Versio 0.1

Lapin koulutuskeskus REDU – REDU Edu Oy
Santasport Lapin Urheiluopisto – REDU Sisäiset palvelut

Sisällysluettelo

1	Ajoneuvojen käyttö- ja yleinen turvallisuusohje	2
1.1	Ajolupa.....	2
1.2	Ajoneuvosta vastaava.....	2
1.3	Kuljettajan vastuu.....	3
1.4	Yleinen turvallisuusohje.....	3
1.5	Lainkohdat, joihin tämä ohje perustuu	4

Päivitys- ja hyväksymismerkinnot

Versio	Päivämäärä	Hyväksytty
0.1	17.6.2019	Kommentit logistiikka-alalta ja Santasport Lapin urheilupuolelta
0.1	21.8.2019	Käsitelty johtoryhmässä, palautettu valmisteluun
0.1	16.9.2019	Käsitelty työsuojelutoimikunnassa
0.1	24.9.2019	Käsitelty johtoryhmässä
0.1	30.9.2019	Yt-toimikunta
0.1	3.10.2019	Yhtymähallitus

1 AJONEUVOJEN KÄYTTÖ- JA YLEINEN TURVALLISUUSOHJE

Rovaniemen koulutuskuntayhtymällä on ajoneuvorekisterissä eri käyttötarkoituksiin hankittuja ajoneuvoja, työkoneita ja perävaunuja (peräkärri). Tässä ohjeessa niistä käytetään nimitystä ajoneuvo. Ajoneuvon omistaja on kuntayhtymä.

Ajoneuvot on tarkoitettu opetuskäyttöön, henkilöstön liikkumiseen (virkamatkat, virantoimitusmatkat) tai henkilöiden ja tavaroiden kuljetusta varten. Tulosalueet/toimialat, joiden vastuulla ajoneuvo on, huolehtivat siitä, että ajoneuvot ovat käyttökunnossa ja täyttävät tieliikennelain vaatimukset.

Tämän ohjeen tarkoituksena on selkeyttää ajoneuvojen käyttöä ja parantaa ajoneuvoturvallisuutta.

1.1 Ajolupa

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä REDUn ajoneuvoja saavat käyttää REDUn palvelussuhteessa olevat henkilöt tai opiskelijat, joiden osaamisen hankkimiseen ajoneuvon käyttäminen kuuluu.

Tulosalueen/toimialan ajoneuvosta vastaava tarkastaa, että kuljettajalla (henkilöstö) on kyseisen ajoneuvon kuljettamiseen oikeuttava voimassa oleva ajo-oikeus (ajokortti) sekä mahdollinen ammattipätevyys ja perehdyttää kuljettajan ajoneuvon käyttöön (valot, vaihteet, käsijarru, tankkaus, turvaohje).

Ajoneuvon voi luovuttaa opiskelijan käyttöön omaohjaaja tai muu opiskelijan oppimista ohjaava henkilö (palvelussuhteessa REDUn). Ajoneuvon luovuttaja tarkistaa, että opiskelijalla on ajoneuvon kuljettamiseen oikeuttava ajokortti sekä mahdollinen ammattipätevyys. Lisäksi ajoneuvon opiskelijalle luovuttava henkilö perehdyttää opiskelijan ajoneuvon käyttöön (valot, vaihteet, käsijarru, tankkaus, turvaohje).

Ulkopuolisten (ei REDUn henkilöstöä, eikä REDUn opiskelija) käyttäjien oikeudesta käyttää ajoneuvoa päättää tulosalueen/toimialan vastuullinen henkilö (rehtori, tulosaluejohtaja, toimitusjohtaja).

REDUn ajoneuvoja ei saa käyttää yksityisajoihin (poikkeuksena mahdollinen autoetu tai vapaa autoetu). Verottaja tulkitsee työpaikan ja kodin väliset matkat yksityisajoksi (vero.fi), jolloin tulkinnan mukaan kyse on verotettavasta autoedusta. Mikäli työnantajan kanssa ei ole sovittu autoedusta tai vapaasta autoedusta, ei työpaikan ja kodin välisiä matkoja voi ajaa REDUn ajoneuvoilla.

Ajoneuvot säilytetään REDUn piha-alueilla niille varatuilla paikoilla tai muuten yhdessä sovitulla paikalla.

Ajoneuvosta vastuullinen toimiala/tulosalue päättää tarkoituksenmukaisesta ajoneuvon varauskäytännöstä ja ajoneuvon avainten hallinnasta.

1.2 Ajoneuvosta vastaava

Jokaisella ajoneuvolla tulee olla nimettynä henkilö, jonka tehtäviin kuuluu ajoneuvon kunnossapidosta huolehtiminen, käytön ohjeistaminen, ajoneuvon perehdyttäminen, osapuolten tiedottaminen, käytön valvonta ja seuranta. Toimialat/tulosalueet, joiden hallinnassa ajoneuvot ovat, sopivat ajoneuvosta vastaavan henkilön. Ajoneuvosta huolehtiminen voi kuulua myös opiskelijoiden ohjattuun oppimisprosessiin.

Kunnossapitoon kuuluvat mm. ajoneuvon huoltaminen (myös renkaat) ja katsastaminen sekä tarvittavat korjaukset. Vastuuhenkilö myös huolehtii ajoneuvon varaukset, avainten luovuttamisen sekä ajoneuvon perehdyttämisen henkilöstölle.

Jokaisen ajoneuvon perusvarusteisiin tulee kuulua lumiharja, jääraappa (jääskrapa), ensiapulaukku, taskulamppu, varoituskolmio sekä huomioliivi.

Mikäli ajoneuvon kuljettaja huomaa puutteita tai huollon tarvetta ajoneuville, tulee hänen ilmoittaa siitä välittömästi ajoneuvosta vastuussa olevalle henkilölle.

1.3 Kuljettajan vastuu

Kuljettaja vastaa siitä, että hänellä on kyseisen ajoneuvon kuljettamiseen vaadittava voimassa oleva ajo-oikeus (ajokortti) sekä mahdollinen tarvittava ammattipätevyys. Mikäli ajoneuvo luovutetaan opiskelijan käyttöön, on opiskelijalta tarkistettava ajo-oikeus.

Kuljettaja noudattaa liikennesääntöjä sekä ajamiseen ja kuljettamiseen liittyviä säädöksiä. Mikäli kuljettaja saa rangaistuksen ajamiseen, ajoneuvon käyttämiseen, tavaran kuljettamiseen, pysäköintiin tms. liittyvien sääntöjen/lakien yms. rikkomisesta, hän on itse vastuussa siitä.

Ajoneuvot on varustettu REDUn tai Santasportin logoilla, mikä tarkoittaa sitä, että kuljettaja omalla ajokäyttötymisellään on REDUn tai Santasportin liikkuva mainos. Tämän vuoksi liikennekäyttötymisen on oltava sääntöjen mukaista, asiallista ja kohteliasta.

Kuljettaja vastaa siitä, että mahdollinen kuorma perävaunussa (peräkärri), autossa tai auton katonalla on kiinnitetty kuorman tuenta ja –sidontamääräykset huomioiden. Huomioitavaa on, että perävaunun kuomu ei ole kuorman tuentaa ja sidontaa varten, vaan ainoastaan sadesuoja. Mahdollisesta kuomusta huolimatta kuorma on tuettava ja sidottava perävaunuun. Kuorman sitomiseen ja tukemiseen käytetään oikeita kuormansidontaliinoja ja niiden kunto tulee tarkastaa aina ennen käyttöä.

Ennen liikkeelle lähtöä kuljettajan tulee tehdä silmämääräinen tarkastus ajoneuville. Tarkoituksena on katsoa, että ajoneuvo on päällisin puolin kunnossa. Samanlainen tarkastus on tehtävä myös autoa palautettaessa. Lisäksi on tarkistettava, ettei ajoneuvossa pala mikään varoitus- tai hälytysmerkkivalo. Mahdollisesta huollon tarpeesta on aina ilmoitettava ajoneuvosta vastavalle henkilölle.

Kuljettaja palauttaa ajoneuvon aina tankattuna (poikkeuksena lyhyet ajot kaupunkialueella). Kuljettaja myös täyttää ajopäiväkirjan.

REDUn ajoneuvoja ei saa luovuttaa päihtyneelle henkilölle. Epäiltäessä kuljettajan ajokuntoa, tulee hänet puhalluttaa tai vähintäänkin estää liikkeelle lähtö.

1.4 Yleinen turvallisuusohje

REDUn ajoneuvoissa tupakointi on ehdottomasti kiellettyä. Tieliikennelain mukaisesti kuljettaja ei saa käyttää matkapuhelinta ajon aikana ilman handsfree-laitetta.

Ajoneuvosta vastaava henkilö huolehtii siitä, että jokaisesta ajoneuvosta löytyy lyhyt turvallisuusohje. Turvallisuusohjeesta tulee ilmetä vähintään ajoneuvon vastuuhenkilön yhteystiedot, ajoneuvossa käytettävä polttoaine, ajoneuvovakuutus ja ajoneuvon kuljettamiseen vaadittava ajokorttiluokka. Mikäli ajoneuvo on normaalia henkilöautoa korkeampi, tulisi turvallisuusohjeesta käydä ilmi myös ajoneuvon korkeus.

Vaarallisten aineiden kuljetuksiin vaaditaan kuljettajalta ajolupa (ADR), mikäli hän kuljettaa vaarallisia aineita yli sallittujen enimmäismäärien (vapaarajan).

Mikäli ajoneuvon kanssa sattuu vahinko, on siitä tehtävä ilmoitus ajoneuvon vastuuhenkilölle ja tarvittaessa poliisille. Mikäli vahingossa on mukana muita osapuolia, tulee aina tehdä ilmoitus poliisille. Vahingon jälkeen ajoneuvosta vastaava henkilö tarkistaa, onko ajoneuvo ajokunnossa ja huolehtii sen tarvittaessa korjattavaksi. Kuljettaja ja ajoneuvosta vastaava henkilö yhteistyössä huolehtivat vahinkoilmoituksen tekemisen vakuutusyhtiöön.

Mikäli ajoneuvo rikkoontuu käytön aikana, tulee siitä ilmoittaa ajoneuvosta vastaavalle henkilölle. Lisäksi tulee esimieheltä varmistaa, kuinka matka jatkuu eteenpäin ja kuinka ajoneuvon hinaus järjestetään.

1.5 Lainkohdat, joihin tämä ohje perustuu

Ajoneuvolaki 1090/2002

9 §

Vastuu ajoneuvon kunnosta, rekisteröinnistä ja katsastuksesta Ajoneuvon omistaja tai hänen sijastaan rekisteriin ilmoitettu haltija sekä ajoneuvon kuljettaja ovat vastuussa siitä, että liikenteeseen käytettävä ajoneuvo on liikennekelppoinen ja, jos sitä edellytetään, rekisteröity ja asianmukaisesti katsastettu.

Jos ajoneuvoa kuljettaa sen omistajan tai haltijan työntekijä, työnantajan on huolehdittava siitä, että ajoneuvo on liikennekelppoinen, kun se luovutetaan työntekijän kuljetettavaksi, ja että ajoneuvo tarkastetaan ja huolletaan riittävän usein sen pitämiseksi liikennekelppoisessa kunnossa. Kuljettajan on viipymättä ilmoitettava työnantajalle ajoneuvon kunnossa havaitsemistaan puutteista, joita hän ei voi itse korjata."

Tieliikennelaki 267/1981 (HUOM! Uusi Tieliikennelaki 729/2018 tulee voimaan 1.6.2020)

63§

Kuljettajalta vaadittavasta ajokortista säädetään ajokorttilaissa ja ajokortin lisäksi vaadittavasta muusta kelpoisuudesta liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994). (4.5.2018/351)

Laki tieliikennelain muuttamisesta 387/2011

63 §

Kuljettajaa koskevat yleiset vaatimukset Ajoneuvoa ei saa kuljettaa se, jolta sairauden, vian, vamman tai väsymyksen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä puuttuvat siihen tarvittavat edellytykset.

Muuta moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuin pienitehoista mopoa tai kävellen ohjattavaksi tarkoitettua moottorikäyttöistä ajoneuvoa saa kuljettaa vain se, jolla on ajoneuvon kuljettamiseen oikeuttava ajokortti. Pienitehoista mopoa saa kuljettaa se, joka on täyttänyt 15 vuotta.

Kuljettajalta vaadittavasta ajokortista säädetään ajokorttilaissa (386/2011) ja ajokortin lisäksi vaadittavasta muusta kelpoisuudesta kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetussa laissa (273/2007), vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) ja taksinkuljettajien ammattipätevyydestä annetussa laissa (695/2009).

65 §

Ajoneuvon luovuttaminen toisen kuljetettavaksi Ajoneuvoa ei saa luovuttaa sen kuljetettavaksi, jolta 63 §:ssä tarkoitetusta syystä ilmeisesti puuttuvat edellytykset ajoneuvon kuljettamiseen.

Työturvallisuuslaki 738/2002

8 §

Työnantajan yleinen huolehtimisvelvoite

Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Tässä tarkoituksessa työnantajan on otettava huomioon työhön, työolosuhteisiin ja muuhun työympäristöön samoin kuin työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat.

18 §

Työntekijän yleiset velvollisuudet

Työntekijän on noudatettava työnantajan toimivaltansa mukaisesti antamia määräyksiä ja ohjeita. Työntekijän on muutoinkin noudatettava työnsä ja työolosuhteiden edellyttämää turvallisuuden ja terveellisyuden ylläpitämiseksi tarvittavaa järjestystä ja siisteyttä sekä huolellisuutta ja varovaisuutta.

19 §

Vikojen ja puutteellisuuksien poistaminen ja niistä ilmoittaminen Työntekijän on viipymättä ilmoitettava työnantajalle ja työsuojeluvaltuutetulle työolosuhteissa tai työmenetelmissä, koneissa, muissa työvälaineissa, henkilönsuojaimissa tai muissa laitteissa havaitsemistaan vioista ja puutteellisuuksista, jotka voivat aiheuttaa haittaa tai vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle. Työntekijän on kokemuksensa, työnantajalta saamansa opetuksen ja ohjauksen sekä ammattitaitonsa mukaisesti ja mahdollisuuksiensa mukaan poistettava havaitsemansa ilmeistä vaaraa aiheuttavat viat ja puutteellisuudet. Työntekijän on tehtävä edellä tarkoitettu ilmoitus myös siinä tapauksessa, että hän on poistanut tai korjannut kyseisen vian tai puutteellisuuden.